BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 55-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 235 Marți 30 August 1938
8 Pagini P

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN TARA pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNA și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Valorificarea grâului

Am avut anul acesta o recoltă de grâu mai mult decât abondentă. Față de anul trecut și chiar față de ultimii ani, producția a fost superioară cu aproape 50 la sută. Cu toate acestea, dacă n'am fi avut și o bună politică economică, țărănimea noastră nu s'ar fi putut bucura de abondența grâului, fiindcă situația piețelor de desfacere îi era profund defavorabilă. Pretutindeni prețul grâului era scăzut sub 40 de mii de lei vagonul. Abondența își are și ea, în jocul legilor economice, desavantajele ei, care merg uneori mai departe chiar decât le-ar indica o producție mai slabă. Statul a fost însă nevoit să vegheze asupra rezultatelor bunei producțiuni și prin mijloacele care le are la dispoziție să înlăture piedicele dinaintea acțiunei de valorificare. In consecință a luat o serie de măsuri care asigură producătorilor români un preț remuneratoriu, cu toate greutățile interne și externe. Meritul revine desigur ministrului economiei naționale, în sarcina căruia cădea grija valorificării. Fiind în acelaș timp și guvernator al Băncii Naționale, ministrul economiei naționale a unit mijloacele celor două mari instituții pe care le conduce și a isbutit să găsească soluția cea mai bună. A sporit prima economică la vagonul de grâu exportat, dela 10.000 la 12 mii, iar ca să facă față diferenței care rezulta pe deoparte din prețurile de pe piețele străine, iar pe de altă parte din cât trebuia să completeze statul pentru menținerea unui preț socotit remuneratoriu, a obținut prin tratative, conduse inteligent cu țările cu devize forte, ca o parte din devize să fie acordate exportatorilor la libera negociabilitate. In felul acesta prețul grâului a putut fi menținut la 40 de mii de lei vagonul, atât în intern cât și pe piețele externe, ceeace denotă o politică economică înțeleaptă și desigur eficace.

De altfel, cum am mai arătat și ieri, politica aceasta a fost susținută în permanență de ziarul nostru.

A trebuit curaj și spirit de inițiativă. Ministrul economiei naționale le-a avut pe amândouă. Rămâne acum ca operația să fie urmărită cu grijă spre buna ei îndeplinire și mai ales să se vegheze ca producătorul să fie beneficiarul măsurilor luate, iar nu intermediarul ce eventual ar profita de împrejurări ca să cumpere dela țărani cu prețuri mult mai joase decât cele fixate.

PUVIS DE CHAVANNES. — Tăierea capului Sf. Ioan
(Vezi explicația in pag. II)

Organizarea militară a Cehoslovaciei

Forțele armate de uscat și aeriene. — Opiniile unui general francez

Increzătoare în forța morală a dreptului, în politica pacifistă a Societății Națiunilor, garanta tratatelor și în sistemul alianțelor defensive din care face parte, Cehoslovacia, până în anul 1934, nu a dat însemnătatea cuvenită organizării apărărei sale naționale. Așa se explică faptul că până la acea dată, armata cehoslovacă dispunea de un efectiv de pace redus; armamentul său era limitat la strictul necesar; serviciul militar fusese coborît la 18 luni și apoi la 14 luni; iar creditele destinate apărărei naționale, erau din an în an mai modeste.

Când împrejurările politice în Europa s'au schimbat, când Germania și-a proclamat dreptul de egalitate în materie de înarmări și a început să organizeze forțele sale de uscat, aeriene și navale, în condiții îngrijorătoare și când Societatea Națiunilor s'a dovedit tot mai lipsită de posibilități ca să înlăture actele de provocațiune și de agresiune, atunci Cehoslovacia, direct amenințată, a luat măsuri în vederea întăririi mijloacelor sale de apărare.

In 1934, Parlamentul din Praga a votat legea prin care s'a reintrodus serviciul militar activ pe o durată de doi ani, cu efect retroactiv, ca astfel serviciul pe termen de 14 luni să nu poată fi aplicat și s'a prelungit durata perioadelor de exerciții a elementelor din rezervă. In 1935 s'a votat legea pentru apărarea țării impotriva atacurilor aeriene, iar în anii următori au intrat în vigoare legile asupra apărării statului și a pregătirii cetățenilor pentru apărarea statului. Un împrumut de patru miliarde a fost destinat armatei și numeroase credite s'au deschis din disponibilitățile tezaurului pentru armament, echipament, motorizare, lucrări de fortificații, aviație și dezvoltarea tot mai mare a industriei de război.

Astăzi, grație sforțărilor și sacrificiilor ce s'au făcut, armata de uscat cehoslovacă dispune de 12 divizii de câte 4 regimente de infanterie, având fiecare trei batalioane și două brigade de munte; 12 batalioane de grăniceri; trei regimente de tankuri; o rezervă generală de artilerie, în mare parte motorizată; patru brigade de cavalerie; patru regimente de artilerie împotriva avioanelor și trupe de specialitate. Efectivele active ating 180.000 de oameni. Aviația militară a luat o mare dezvoltare. Ea dispune de aparate bune și de un corp de aviatori de primul ordin. Acum câtva timp se contau 350 de avioane de bombardament și de vânătoare, de în-

(Continuare in pag. 2-a)

Zece ani dela semnarea pactului Kellogg

„Cu toate acestea războiul este in toi in mai multe puncte ale globului", a declarat d. Cordell Hull

Washington, 27 (Rador). — D. Hull, secretarul departamentului de stat, a publicat azi o declarație, în care atrage atenția asupra faptului că se împlinesc zece ani dela semnarea pactului Briand-Kellogg.

Toți semnatarii acestui pact — spune între altele d. Hull, inclusiv noi, Germania, Italia și Japonia, am declarat că nu vom lăsa să se repete tragedia războiului, care ne-a învățat că nu poate aduce foloase nimănui.

Cu toate acestea, războiul este azi în toiu în mai multe puncte ale globului, aruncând jalea în suflete și mizeria indescriptibilă în mijlocul milioanelor de oameni.

In încheiere, secretarul departamentului de stat își exprimă speranța că până în cele din urmă înțelepciunea va birui și focarele actuale de neliniște vor dispare, pentru binele omenirii.

Parastasul de eri de la Curtea de Argeș

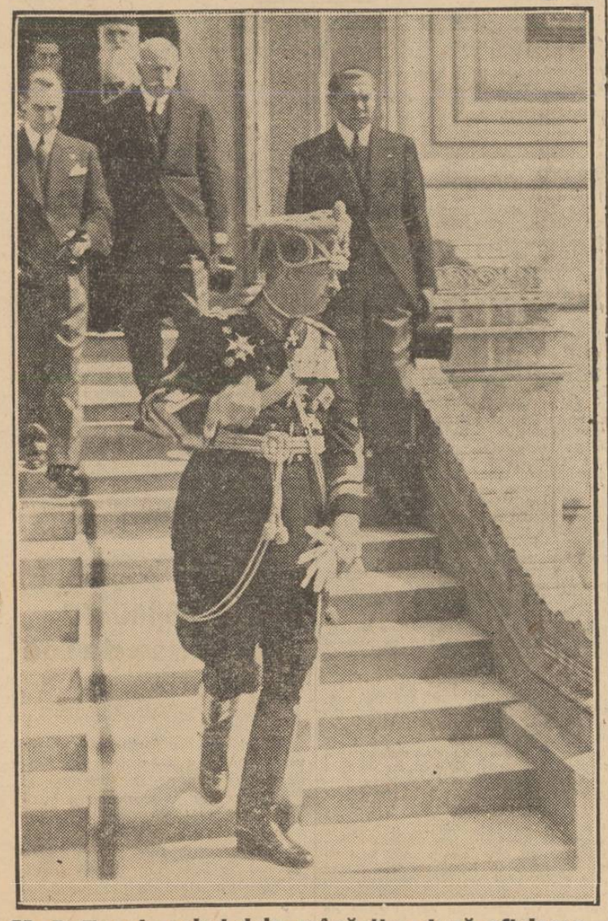

M. S. Regele eșind dela mânăstire după oficierea parastasului

Ultimele aspecte ale problemei cehoslovace

Problema Cehoslovaciei se desvoltă pe un plan dublu: pe planul intern al raporturilor dintre Cehoslovacia și pe cel internațional al raporturilor dintre Germania — împreună cu Italia și Ungaria pe de o parte — și Cehoslovacia, alături de aliații și prietenii cauzei cehoslovace pe de altă parte. Și pe unul și pe celălalt din aceste planuri, situația apare azi mai serioasă decât acum o lună, când, la 3 August, Lordul Runciman sosia la Praga, ca mediator, însoțit de speranțele de pace ale celor cari doresc pacea și de scepticismul acelora, care nu vedeau în misiunea omului politic britanic decât amânarea unei soluții de forță.

Sub aspectul intern al raporturilor dintre guvernul cehoslovac și partidul Germanilor sudeți deslegarea problemei naționalităților se înfățișează mai anevoiosă, decât înaintea mediațiunii britanice. Guvernul din Praga s'a arătat extrem de împăciuitor. El își luase de altfel riscul conciliațiunii împinse la ultimele limite, atunci când primise mediațiunea engleză. A nu accepta o mijlocire britanică era pentru el o imposibilitate: și-ar fi înstrăinat dela început bunăvoința Marei Britanii. A fi cauza unei rupturi a negocierilor ducea pentru el la un rezultat asemănător. Intr'adevăr, în ce privește Cehoslovacia, Lordul Runciman este mediatorul de azi, dar este garantul de mâine, în fața opiniei publice engleze, în cazul unei rupturi a negocierilor. Cehii trebuiau să joace deci cartea forțată a concilierii până la cele din urmă posibilități, adică până la perspectiva unei schimbări a formei Statului, a renunțării la alianțele lor și a autonomiei teritoriale a națiunilor minoritare, care ar fi echivalat cu desmembrarea virtuală a teritoriului republicii.

Pentru Germanii Sudeți intransigența apărea, dimpotrivă, tactica indicată. Ei cereau și continuă să ceară autonomia națională, teritorială, care ar constitui în fapt în Cehoslovacia, un nou Stat german, pe frontierele germane. Intransigența lor putea fi considerată ca o metodă de negocieri, menită să le dobândească maximum de concesiuni, în timpul convorbirilor duse cu bunele oficii ale Lordului Runciman. Dar putea fi totdeodată și dovada că ei fac din autonomia teritorială o condiție sine qua non a soluției chestiunii naționalităților.

Desfășurarea evenimentelor dă mai de grabă impresia că cea din urmă ipoteză corespunde realității, iar decizia partidului Sudeților de a se considera în legitimă apărare față de „agresiunile" Cehoslovacilor, dovedește că intransigența lor sporește. Față de această atitudine, guvernul cehoslovac a cedat. Proectul de Statut al naționalităților, care părea atât de larg, a fost părăsit. O altă soluție e în curs de pregătire. Natural, ea nu poate fi decât tot de ordin administrativ și politic, căci pe planul teritorial și național Cehoslovacia nu poate ceda fără a pune în discuție suveranitatea și integritatea Statului.

Din punct de vedere internațional, situația negocierilor din Cehoslovacia nu putea rămânea fără repercusiuni. Onoarea și prestigiul Marei Britanii sunt angajate în negocierile de la Praga. Precizarea guvernului englez că Lord Runciman nu are nici o legătură cu cabinetul din Londra, nu este decât una din acele ficțiuni juridice destinate să înlesnească viața internațională în momentele de încordare. Dacă misiunea Runciman n'ar reuși, Marea Britanie trebuie inevitabil să ia poziție. Nu e greu de prevăzut, care ar fi orientarea ei în acest caz. Emoția cauzată în Anglia de cele două milioane de oameni, care vor face manevre în Germania timp de trei luni sau care fortifică teritoriile de frontieră ale Reichului este indiciul limpede că eventualitatea unei crize generale intră mai mult ca oricând în prevederile Marei Britanii.

Declarațiile făcute eri la Lanark de Sir John Simon, în numele întregului guvern englez, deși măsurate cu centimetrul diplomatic, în toți termenii lor, nu lasă nici o îndoială asupra hotărîrii guvernului englez, într'o asemenea ipoteză. Afirmația lui Sir John Simon că guvernul menține în întregime declarațiile d-lui Neville Chamberlain din 24 Martie a. c., în privința Cehoslovaciei este actualizată la fiecare pasaj al discursului său de aluziile transparante la eventualitatea unei lărgiri a litigiului dintre Cehoslovacia și Germanii Sudeți.

O constatare identică se poate face și în ce privește jocul politic și strategic al axei Roma—Berlin. Acțiunea italo-germană este concordată: cu cât încordarea sporește în Cehoslovacia, cu atât naționaliștii spanioli se arată mai neînduplecați și intervenția italiană devine mai activă, cu riscul nimicirii acordului italo-englez și al înțelegerii generale realizate la comitetul de neintervenție.

Rolul Sovietelor în chestiunea cehoslovacă n'a intrat până azi — cel puțin aparent — în mare măsură în calculele diplomatice și militare ale cancelariilor. Informațiile date de „Daily Telegraph", de cele mai multe ori bine informat, ne arată însă că Rusia nu s'ar desinteresa de situație, în cazul unei intervenții germane în Cehoslovacia. Demersul ambasadorului german von Schulenburg la Moscova și răspunsul d-lui Litvinov, că Sovietele ar considera eventualitatea unei intervenții germane ca un „casus belli" sunt, evident, mai mult decât o simplă ipoteză juridică.

Deși aceste constatări obiective nu deschid perspective optimiste, nu trebue totuși să considerăm situația fără ieșire. Misiunea Lordului Runciman nu este încă terminată. Ea poate încă duce la o soluție acceptabilă pentru părți, iar, din punct de vedere internațional, riscurile unei intransigențe sistematice sunt atât de grave, încât nicăeri nu poate fi înlăturată speranța că spiritul de pace poate triumfa încă în raporturile internaționale.

S'au ciocnit două avioane cehoslovace

Praga, 27 (Rador). — Din cauza ceții, două avioane militare cu câte două locuri s'au ciocnit azi dimineață în regiunea Zilina (Slovacia).

Toți cei patru membrii ai celor două echipagii au fost omoriți.

——xXo●o●oXx——

Sir John Simon și lordul Halifax eșind dela ministerul de externe englez

——xXo●o●oXx——

Regele Bulgariei vizitează Italia

Berna, 27 (Rador). — Regele Boris al Bulgariei, care venise din Italia, unde Familia regală a Bulgariei se află în vilegiatură, a plecat azi din nou în Italia.

Suveranul bulgar a stat câteva zile incognito în Elveția.

Aniversarea luptelor dela Grivița

Un document bulgar din 1902 —

Eri s'au împlinit 61 ani de când, în jurul Plevnei, — cetatea turcească apărată cu îndârjire de Osman Pașa — Românii au lupta vitejește pentru cucerirea redutei numită „Grivița", care era cea mai bine întărită. Atunci „dorobanții" și vânătorii noștri, prin avântul eroic ce l-au manifestat în asalturile repetate, ca și prin spiritul lor de sacrificiu, au binemeritat dela patria recunoscătoare, ca acțiunea lor vitejească să rămână înscrisă în istoria neamului nostru; iar jertfele lor să fie legate de câștigarea independenței României și de liberarea poporului bulgar de sub jugul turcesc.

O dovadă de contribuția ce au dat-o eroii noștri dela Grivița și pentru liberarea poporului bulgar, o avem în înălțătoarea și însuflețita cuvântare, pe care a pronunțat-o mitropolitul bulgar al Vraței, Constantin, în ziua de 30 Octombrie 1902, cu prilejul vizitei ce a făcut-o Regele Carol I al României independente, la paraclisul român dela Grivița și din care extragem următoarea parte:

„Da, Majestate, martirii ce odihnesc aci merită recunoștința și omagiul nostru, pentrucă, deși nu s'au fericit să vadă și să preamărească înfrângerea definitivă a regimentelor dușmane, ei, prin moartea lor, au ajutat mult la înfrângerea groaznică a hoardelor lui Osman, preamărind cu aceasta oastea română. In afară de acestea, eroii aceștia împreună cu mulțimea fraților ruși din armata aliată, prin moartea lor au dat viață Bulgariei. „Moartea Ta Stăpâne e viața noastră". Astfel cântă biserica noastră ortodoxă. Pentru aceste merite, amintirea lor se va preamări cu laudă de noi și de generațiile viitoare, iar sfânta noastră biserică neîncetat se va ruga lui Dumnezeu, să le dăruiască fericirea veșnică, în locul vremelnicilor lor suferințe pământești.

Iar, Majestății Voastre, cerând dela preamilostivul Dumnezeu, sănătate și fericire pentru ani mulți, buni și pacinici, cu zmerenie vă rugăm să încredințați pe cel de o credință cu noi, poporul român, că niciodată noi nu vom uita jertfele ce el le-a făcut pentru Bulgaria, și că această Bulgarie, cât de mică e ea, cât de tânără, neîncercată și sărăcă, știe bine să prețuiască binefacerile-i făcute și cu nerăbdare așteaptă ziua, când va putea să-și răsplătească binefăcătorii".

Această mărturie de pioasă recunoștință pe care a făcut-o cu prilejul vizitei Regelui Carol I, la paraclisul eroilor români dela Grivița, Mitropolitul bulgar al Vraței, în numele poporului bulgar, subliniază roadele binefăcătoare ce le-a dat intervenția armatei române, în Balcani, într'un moment foarte critic, când armatele imperiale rusești, erau amenințate să fie asvârlite în Dunăre.

Noi ne-am câștigat independența prin jertfele eroilor dela Grivița, Plevna, Rahova și Smârdan; iar Bulgarii au putut să se libereze...

Trei urși provoacă rănirea gravă a unor femei

Teiuș, 26 August

Zilele trecute femeile Ana Roman, Maria Dombic, Paraschiva Puicon și Maria Daibob din com. Barabanți, veneau într'o căruță de la târgul din Aiud.

In drum spre casă au întâlnit niște țigani cu 3 urși. Caii s'au speriat și-au luat-o la fugă și lovind căruța de un stâlp de telegraf au provocat răni grave femeilor Ana Roman și Maria Dombic, care au fost internate în spitalul din Alba Iulia.

Celelate au fost lăsate la domiciliu după ce au fost pansate.

Ambasadorii germani din America convocați în conferință la Berlin

Londra, 27 (Rador).—„News Chronicle" anunță din Berlin că d. von Ribbentrop a convocat pe toți ambasadorii și miniștrii Germaniei din America de Nord, America centrală și America de Sud, spre a examina împreună cu ei, într'o conferință, reacțiunile posibile ale guvernelor pe lângă care sunt acreditați, în cazul unui război european.

„Conferința va studia în special, — scrie ziarul, — influența din ce în ce mai mare din Statele Unite în America de Sud, și, consecința ei, adică ostilitatea din ce în ce mai pronunțată a întregului continent american față de politica germană din Europa Centrală".

Diplomații germani vor participa la conferința organizației germanilor din străinătate, ce se va ține la Stuttgart, mâine, 28 August.

VEDERI DIN ȚARĂ

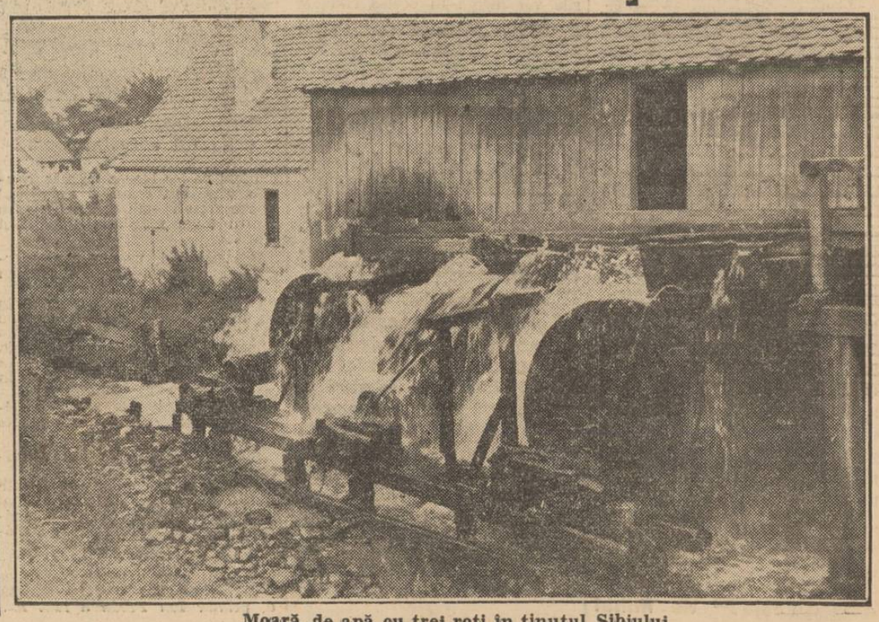

Moară de apă cu trei roți în ținutul Sibiului